

ZAKRES DZIAŁAŃ/ZADAŃ/CZYNNOŚCI STUDENTA W RAMACH PRAKTYK ZAWODOWYCH

KIERUNEK: PEDAGOGIKA

WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA

STUDIA II STOPNIA

PRAKTYKA OBSERWACYJNA

ROK I, SEM. 2 – 100 godz. dydaktycznych

Miejsce realizacji:

1. W przedszkolach, w tym: specjalnych, integracyjnych, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także w innych formach wychowania przedszkolnego;
2. W oddziałach przedszkolnych, integracyjnych, specjalnych w szkołach podstawowych
3. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych (np. w żłobkach), w oddziałach, w których znajdują się dzieci/wychowankowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymagający wczesnego wspomaganie w rozwoju.

Zadania studenta	Proponowane działania podejmowane przez studenta	Liczba godzin (orientacyjnie)
Poznanie zasad funkcjonowania i struktury organizacyjnej przedszkola/oddziału przedszkolnego w szkole/placówce	Poznanie zasad funkcjonowania przedszkola/szkoły i struktury organizacyjnej – stanowiska pracy, zadania realizowane przez Dyrektora szkoły, nauczycieli, nauczycieli specjalistów (terapeuty pedagogicznego, specjalistów z zakresu wspomaganie rozwoju dziecka (WWR), pedagoga, psychologa, logopedy). Poznanie form działań wspierających dziecko/ucznia. Odbycie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.	5
Poznanie podstaw prawnych funkcjonowania placówki – przedszkola/szkoły	Zapoznanie się podstawami prawnymi funkcjonowania przedszkola/oddziału przedszkolnego w szkole/ szkole lub placówki opiekuńczo-wychowawczej (Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa o systemie oświaty, Rozporządzenia MEN dot. organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wspomaganie...). Poznanie form wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, organizowanych w ramach zajęć w placówce.	5
Poznanie dokumentów ogólnych placówki - przedszkola/szkoły	Zapoznanie się z dokumentami typu: statut przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole/ szkole podstawowej, koncepcja pracy przedszkola/szkoły, placówki opiekuńczo-wychowawczej, program terapii pedagogicznej, wczesnego wspomaganie w rozwoju, procedury organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, regulaminy obowiązujące w przedszkolu/szkole i inne.	10
Poznanie zadań dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli specjalistów	Poznanie i analiza zadań realizowanych przez nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów: specjaliści od udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeuty pedagogicznego, pedagoga, psychologa i logopedy.	5
Poznanie dokumentacji prowadzonej przez nauczycieli i nauczycieli specjalistów w przedszkolu/szkole	Zapoznanie z dokumentacją placówki (podstawa programowa, programy nauczania, rozkłady materiału, scenariusze (konspekty), dzienniki zajęć, protokoły rad pedagogicznych, dokumentacja z ewaluacji, dokumentacja z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dokumentacja udzielania pomocy i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.	10
Poznanie metod i form pracy realizowanych przez nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów w placówce przedszkolnej i szkolnej	Poznanie i analiza sposobów prowadzenia zajęć specjalistycznych, poznanie form działań wczesnego wspomaganie rozwoju (WWR); poznanie zasad gromadzenia dokumentacji z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej; poznanie metod i narzędzi dokonywania wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka (WOPFU oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET). Udział w pracy zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	10

Obserwacja zajęć nauczyciela	Obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczycieli, w tym specjalistę z zakresu WWR lub terapeutę pedagogicznego. Analiza zajęć, odbycie rozmowy ze specjalistą po obserwowanych zajęciach. Analiza wniosków, określenie mocnych stron zajęć oraz obserwowanych dzieci. Rozmowa poobserwacyjna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	15
Obserwacja zajęć prowadzonych przez specjalistów	Obserwowanie zajęć prowadzonych przez pedagoga, psychologa, logopedę, terapeutę pedagogicznego, itp. Odbycie rozmowy ze specjalistą po przeprowadzeniu obserwacji zajęć. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych, itp. Rozmowa analityczna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	20
Obserwacja pozalekcyjnych działań nauczyciela	Obserwacja prowadzenia spotkań i zebrań z rodzicami. Pooszukiwanie rozwiązań o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym wraz z nauczycielem. Współpraca w rozwiązywaniu sytuacji trudnych. Rozmowa analityczna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	5
Prowadzenie zajęć	Współprowadzenie zajęć lub/i asystowanie w realizacji wybranych zadań i ćwiczeń. Rozmowa analityczna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	5
Inne działania podejmowane przez studenta	Realizacja zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk, na przykład takich, jak: przygotowywanie zindywidualizowanych środków dydaktycznych, również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych; udział w imprezach szkolnych i środowiskowych.	5
Portfolio	Tworzenie i analizowanie dokumentacji powstałej w czasie odbywania praktyk (dziennik praktyk, sprawozdanie, arkusze obserwacji, narzędzia diagnozy, konspekty zajęć terapeutycznych i inne)	5
	Razem	100

PRAKTYKA ASYSTENCKA

ROK II – SEM. 3 – 100 godz. dydaktycznych:

Miejsce odbywania praktyk:

1. szkoła podstawowa; w tym: specjalna, integracyjna, z oddziałami integracyjnymi,
2. placówki systemu oświaty, w których znajdują się wychowankowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymagający wczesnego wspomaganie w rozwoju.
3. poradnia psychologiczno-pedagogiczna.

zadania studenta	Proponowane działania podejmowane przez studenta	liczba godzin (orientacyjnie)
Poznanie zasad funkcjonowania i struktury organizacyjnej szkoły/placówki	Poznanie zasad funkcjonowania szkoły i struktury organizacyjnej – stanowiska pracy, zadania realizowane przez Dyrektora szkoły, nauczycieli, nauczycieli specjalistów (terapeuty pedagogicznego, specjalistów z zakresu wspomaganie rozwoju dziecka (WWR), pedagoga, psychologa, logopedy). Poznanie form działań wspierających dziecko/ucznia. Odbycie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.	5
Poznanie podstaw prawnych funkcjonowania szkoły/placówki	Zapoznanie się podstawami prawnymi funkcjonowania szkoły lub placówki opiekuńczo-wychowawczej (Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa o systemie oświaty, Rozporządzenia MEN dot. organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wspomaganie...). Poznanie form wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka/ucznia/wychowanka, organizowanych w ramach zajęć w placówce.	5

Poznanie dokumentów ogólnych placówki - przedszkola/szkoły	Zapoznanie się z dokumentami typu: statut szkoły podstawowej, koncepcja pracy szkoły, placówki opiekuńczo-wychowawczej, program terapii pedagogicznej, wczesnego wspomaganie w rozwoju, procedury organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, regulaminy obowiązujące w szkole i inne.	10
Poznanie zadań zawodowych z zakresu terapii i WWR realizowanych przez nauczycieli specjalistów	Poznanie w toku obserwacji i bezpośredniej komunikacji oraz analiza zadań realizowanych przez nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów: specjalisty ds. WWR, terapeuty pedagogicznego, zespołu ws. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pedagoga, psychologa i logopedy i innych.	10
Poznanie dokumentacji prowadzonej przez nauczycieli i nauczycieli specjalistów w szkole/placówce	Zapoznanie z dokumentacją placówki (podstawa programowa, programy nauczania, rozkłady materiału, scenariusze (konspekty), dzienniki zajęć, protokoły rad pedagogicznych, dokumentacja z ewaluacji, dokumentacja z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dokumentacja udzielania pomocy i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka/ucznia.	10
Poznanie metod i form pracy realizowanych przez nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów w szkole/placówce	Poznanie i analiza sposobów prowadzenia zajęć specjalistycznych, poznanie form działań wczesnego wspomaganie rozwoju (WWR); poznanie zasad gromadzenia dokumentacji z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej; poznanie metod i narzędzi dokonywania wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka (WOPFU oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET). Udział w pracy zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	10
Obserwacja zajęć nauczycieli w szkole/placówce	Obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczycieli; w tym nauczycieli współorganizujących pracę dydaktyczno-wychowawczą, specjalistów z zakresu WWR lub terapeutę pedagogicznego. Analiza zajęć, asystowanie w udzielaniu indywidualizowanej pomocy uczniowi ze SPE, odbycie rozmowy po obserwowanych zajęciach. Analiza wniosków, określenie mocnych stron obserwowanych zajęć, uczniów ze SPE, wychowanków. Rozmowa poobserwacyjna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	10
Asystowanie (współprowadzenie) i obserwacja zajęć prowadzonych przez specjalistów	Obserwowanie zajęć prowadzonych przez pedagoga, psychologa, logopedę, terapeutę pedagogicznego, specjalistę z zakresu WWR. Odbycie rozmowy ze specjalistą po przeprowadzonej obserwacji zajęć. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji dydaktyczno-wychowawczych, itp. Rozmowa analityczna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	15
Asystowanie (współprowadzenie) i obserwacja pozalekcyjnych działań nauczyciela	Obserwacja prowadzenia spotkań i zebrań z rodzicami; w tym pracy zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pooszukiwanie rozwiązań o charakterze terapeutycznym, profilaktycznym i usprawniającym wraz z nauczycielem. Współpraca w rozwiązywaniu sytuacji trudnych. Rozmowa analityczna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	5
Prowadzenie/asystowanie zajęć w szkole/placówce	Współprowadzenie zajęć lub/i asystowanie w realizacji wybranych zadań i ćwiczeń. Rozmowa analityczna z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.	10
Inne działania podejmowane przez studenta w ramach asystowania w zajęciach	Realizacja zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk, na przykład takich, jak: przygotowywanie indywidualizowanych środków dydaktycznych, również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych; udział w imprezach szkolnych i środowiskowych.	5
Portfolio	Tworzenie i analizowanie dokumentacji powstałej w czasie odbywania praktyk (dziennik praktyk, sprawozdanie, arkusze obserwacji, narzędzia diagnozy, konspekty zajęć terapeutycznych i inne)	5
	Razem	100

PRAKTYKA ASYSTENCKO-PEDAGOGICZNA

ROK II, SEM. 4 – 175 godz. dydaktycznych:

Przykładowe instytucje systemu oświaty dla odbycia opisywanej praktyki:

- 1) przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także inne formy wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoła podstawowa, w tym: specjalna, integracyjna, z oddziałami przedszkolnymi, integracyjnymi,
- 3) placówki oświatowo-wychowawcze, np., ośrodki szkolno-wychowawcze,
- 4) poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

zadania studenta	Proponowane działania podejmowane przez studenta	liczba godzin (orientacyjnie)
Poznanie podstaw prawnych, zasad funkcjonowania i struktury organizacyjnej placówki oświatowej	Szczegółowe i pogłębione zapoznanie z podstawami prawnymi funkcjonowania przedszkola/szkoły/placówki oświatowej; poznanie i omówienie statutu i regulaminu placówki; omówienie struktury organizacyjnej placówki; zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania placówki, jej celami i zadaniami, ze szczególnym zwróceniem uwagi na organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej i WWR. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.	10
Zapoznanie z warsztatem pracy nauczyciela/specjalisty ds. wczesnego wspomagania rozwoju (WWR)	Zapoznanie z podstawami prawnymi i dokumentacją pracy dydaktyczno-wychowawczej placówki (podstawa programowa i jej załączniki, programy nauczania i przejawy indywidualizowania pracy dydaktyczno-wychowawczej, scenariusze (konspekty) zajęć terapeutycznych lub ogólnych (z elementami indywidualizowania pracy z dzieckiem /uczniem ze SPE), dzienniki zajęć, protokoły posiedzeń rady pedagogicznej (z charakterystyką jednostek ze SPE), dokumentacja z ewaluacji, dokumentacja z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dokumentacja udzielania pomocy i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka/ucznia, sposobami pozyskiwania informacji zwrotnej (ewaluacji i autoewaluacji). Zapoznanie studenta z dokumentacją formalną, planem pracy, arkuszem obserwacyjnym, dziennikiem zajęć. Pogłębiona analiza etycznych zasad pracy nauczyciela/wychowawcy/ specjalisty ds. WWR, opiekuna. Zasady współpracy nauczyciela z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka.	10
Poznanie dokumentów ogólnych placówki	Zapoznanie się z dokumentami typu: statut szkoły/ placówki, koncepcja pracy szkoły, placówki opiekuńczo-wychowawczej, programy terapii pedagogicznej i wczesnego wspomagania dziecka w rozwoju, procedury organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, regulaminy obowiązujące w szkole i inne regulacje (BHP, RODO, Prawo autorskie i inne).	5
Poznanie zadań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych, realizowanych przez opiekunów, wychowawców i innych specjalistów oraz prowadzonych przez nich dokumentów	Praktyczne poznanie (przez obserwację i analizę oraz konsultacje) zadań realizowanych przez wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w placówce: pedagoga, psychologa, logopedy, specjalisty ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeuty pedagogicznego; zapoznanie się studentów z dokumentami ogólnymi niezbędnymi dla dokumentowania realizacji działań dydaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych (dzienniki zajęć, świadectwa szkolne, dokumentacja współpracy z prawnymi opiekunami dzieci/wychowanków) oraz stanowiącymi podstawę do podejmowania działań o charakterze specjalistycznym wobec podopiecznych (opinie, orzeczenia, arkusze obserwacyjne, narzędzia diagnozy, dokumentacja określonych form WWR. Rozmowy analityczne z nauczycielami/specjalistami/wychowawcą/zakładowym opiekunem praktyk, wskazanie obszarów rozwojowych studenta do doskonalenia. Rozwój kompetencji i postawy respektującej zasady etyki pracy zawodowej. Rozmowa analityczna z zakładowym/uczelnianym opiekunem praktyk.	10

<p>Obserwacje zajęć</p>	<p>Pogłębiona obserwacja zajęć realizowanych w placówce: ujętych w tygodniowym rozkładzie zajęć pod kątem indywidualizowania pracy z dzieckiem/ucniem ze SPE oraz w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, zajęcia logopedyczne, terapeutyczne i socjoterapeutyczne i inne), o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, opiekuńczo-wychowawczym, profilaktycznym, kompensacyjnym, pod kątem posiadanych zdolności poznawczych oraz społecznych i zainteresowań dzieci/uczniów/wychowanków; pogłębiona, analityczna obserwacja pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych nauczycieli. Zasady zachowania bhp w szkołach/placówkach oświatowych; w tym obowiązki nauczycieli i specjalistów podczas dyżurów w trakcie przerw międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup (turystyki przedszkolnej i szkolnej). Obserwacja stosowanych przez nauczycieli i specjalistów ds. WWR metod i form pracy, wykorzystywanych pomocy dydaktycznych (w tym zindywidualizowanych), a także sposobów oceniania postępów edukacyjnych dzieci/uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej. Obserwacja w miarę możliwości pracy/współpracy z rodzicami dzieci/uczniów/wychowanków.</p> <p>Konstrukttywne formułowanie wniosków z obserwacji pracy specjalistów/nauczycieli/wychowawcy klasy/grupy, przestrzegania zasad indywidualizacji i socjalizacji w pracy terapeutycznej i WWR; tworzenia spersonalizowanych WOPFU i IPET.</p> <p>Pogłębiona analiza interakcji nauczyciela/specjalisty z dziećmi/uczniami/wychowankami oraz sposobów, w jaki planuje i przeprowadza oraz ewaluje zajęcia prowadzone w ramach zorganizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>Współdziałanie studenta w organizowanych imprezach wynikających z kalendarza obowiązujących w szkole/placówce; asystowanie nauczycielom/wychowawcom w realizacji zadań zawodowych. Rozmowy analityczne z zakładowym/uczelnianym opiekunem praktyk.</p>	<p>30</p>
<p>Projektowanie, samodzielne prowadzenie i ewaluowanie zajęć</p>	<p>Planowanie, organizowanie, prowadzenie (asystowanie) oraz ewaluowanie WWR i zajęć o charakterze kompensacyjno-korekcyjnym, terapeutycznym, socjoterapeutycznym a także innych działań, służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci/uczniów/wychowanków w oparciu o przeprowadzoną wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania ucznia (WOPFU) oraz opracowany IPET (indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny; dostosowywanie wymagań do możliwości dziecka/ucznia/wychowanka z uwzględnieniem obowiązującej podstawy programowej, informacji w orzeczeniach pp-p lub orzeczeniu, wyników diagnozy profesjonalnej oraz nauczycielskiej. Projektowanie i organizowanie zajęć kształtujących różne umiejętności życiowe, wychowawcze wychowanków; w tym postawę altruizmu, tolerancji, empatię, poczucie własnej wartości.</p> <p>Samodzielne prowadzenie różnych typów zajęć (wyżej wymienionych), z wykorzystaniem metod indywidualizowania, stymulowania i podtrzymywania aktywności dzieci/uczniów/wychowanków; pomoc w uzupełnianiu braków edukacyjno-wychowawczych.</p> <p>Przygotowywanie się do aktywnego i świadomego uczestnictwa w pracach zespołu ds. organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>Opracowywanie i gromadzenie danych oraz materiałów do pogłębionej analizy i opisu tzw. indywidualnego przypadku, w odniesieniu do zaobserwowanych problemów i trudności dzieci/uczniów/wychowanków/podopiecznych. Rozmowy rozwojowe (ewaluacja, informacja zwrotna, feedback) z zakładowym lub/i uczelnianym opiekunem praktyk.</p>	<p>90</p>
<p>Kształtowanie pożądanых postaw dzieci/uczniów/wychowanków</p>	<p>Samodzielne podejmowanie działań indywidualnych (rozmowa, autorskie zajęcia indywidualne lub/i grupowe, przygotowane pod nadzorem opiekuna praktyk/specjalisty) w obszarze kształtowania umiejętności i postaw dzieci/uczniów/wychowanków, pobudzania do samodzielności i aktywności.</p>	<p>10</p>

Inne działania podejmowane przez studenta	Realizacja zadań zleconych przez dyrektora/opiekuna praktyk. Przygotowanie i asystowanie (współprowadzenie) imprez okolicznościowych szkolnych lub/i lokalnych (o charakterze oświatowym, integracyjnym)	5
Portfolio	Tworzenie, analizowanie, gromadzenie dokumentacji powstałej w czasie praktyk pedagogicznych; w tym <i>Opisu i analiza przypadku</i> , odzwierciedlającego proces terapeutyczny (od diagnozy do prognozy) wybranego zaburzenia u dziecka, czyli wykazanie się umiejętnością planowania oraz realizacji procesu terapeutycznego i oceną jego efektów (nawet tą częściową); konspekt zajęć terapeutycznych, opracowany dla danego przypadku wraz z materiałami metodycznymi i refleksją własną.	5
	Razem	175